

הלכה למעשה

מאת הגאון מו"ד הרב ברוך הירשפלד שליט"א
ראש כולל עשרת חיים ברוך, קליבלנד הייטס

A SERIES IN HALACHA LIVING A "TORAH" DAY

Laws of the Three Weeks and Nine Days (4)

Learning Torah on Tisha B'av and for an Avel. In *Tehillim*, (19:9), *Dovid HaMelech* describes words of *Torah* as follows: the *mitzvos* of *Hashem* are just (see the *Malbim's* explanation there) and give joy to the heart (of those who learn them). Therefore, the *halacha* states that an *avel* (mourner) during *Shiva* is not permitted to learn words of *Torah* (ו"ד שפי"ד). Similarly, on *Tisha B'av*, when all Jews mourn the destruction of the *Bais Hamikdash*, we are not permitted to learn *Torah* concepts, which in many areas of *halacha* is not the same as actual learning (*Birchas HaTorah*, in front of *ervah*), is prohibited on *Tisha B'av* and for an *avel* because it too gladdens the heart (שם). Children under the age of *Bar Mitzvah* should also not learn or be taught (שם).

Permitted Texts. There are certain texts relating to *Tisha B'av* and *Aveilus* which are permitted to be learned on this day of

- 1) *Megilas Eich*a with all its *Medrashim* and commentators.
- 2) *Kinnos* said on *Tisha B'av*, laws of *Tisha B'av*, *Aveilus*, and *Cheram* (which is like *Aveilus*) in the *Shulchan Aruch*.
- 3) Parts of *Tanach* that talk about hardships: *Iyov* and *Yirmiyahu* (skipping *posukim* of comfort scattered throughout the *sefer*).
- 4) The entire third *perek* of *Gemara Moed Katan*; *Gittin* 55b-58a; *Sanhedrin* 96b-97a and 104b.
- 5) Works of *Mussar* according to many *Poskim*. The purpose of a fast day is self-improvement so this is desirable learning (תוס' חיים על חיי אדם קלהב; תרמת ישראל ל"ד).

Bitul Torah. There are numerous opinions about the *issur* of *Tisha B'av*. *Shevat M'yehuda* (דפ"ד:ז) and *Kaf Hachayim* (תקנ"ג) hold that these are just permitted texts, but if one doesn't learn them it isn't *Torah* once *Chazal* prohibited regular learning. From the **Chacham Tzvi** (תשובה ק) it seems that since one has permitted texts, there is an obligation to study them and not to waste time.

בין הריחיים - תבלין מדף היומי - בבא בתרא מג

בין הריחיים - *תבלין* מדף היומי - *בבא בתרא מג*. If one partner removes (מסלק) himself from partnership, he is no longer בעדות and may testify on behalf of his [ex]partner. The *Gemara* asks from a *Braisa* that if a ס"ת was stolen from a town, one may not bring קורא from any of the תורה because they are בעדות מסלק themselves from the ש"מ. The *Rashbam* explains we are חושש לקניניא. The *braisa* does not suggest that 2 people should be בעדות מסלק themselves from the ש"מ and they can say עדות which proves that a סילוק does not help & we're still לקניניא! Answers the גמרא: וחיוב שמיעה. *Gemara*: וחיוב שמיעה. This makes them נוגע וחיוב שמיעה. Answers the גמרא: וחיוב שמיעה. *Gemara*: וחיוב שמיעה. This makes them נוגע and they are disqualified. *Gemara*: וחיוב שמיעה. *Gemara*: וחיוב שמיעה. This makes them נוגע and they are disqualified.

so that 3 days don't elapse without שמיעה. *Gemara*: וחיוב שמיעה. *Gemara*: וחיוב שמיעה. This makes them נוגע and they are disqualified. *Gemara*: וחיוב שמיעה. *Gemara*: וחיוב שמיעה. This makes them נוגע and they are disqualified.

He brings the ש"מ קעונה. He brings the ש"מ קעונה. He brings the ש"מ קעונה. He brings the ש"מ קעונה. He brings the ש"מ קעונה.

הוא היה אומר

R' Pinchos Horowitz ז"ל (Hafla'ah) said: *Rashi* explains that Moshe said, 'These 1000 blessings are mine; Hashem will bless you as He promised.' What is the meaning of this? Two times in history, Hashem was ready to wipe out *Bnei Yisroel* - the *Eigel* and the *Meraglim* - and He promised Moshe, 'I will make from you a great nation.' Since '*Middah Tova Meruba M'Puraneus*' - good is always at least 500 times stronger than evil (סוטה יא), Moshe said the blessing of 1000 times, is mine as I was promised to be a great nation twice. *Bnei Yisroel* will get different *berachos*."

A Wise Man would say: "Good judgment comes from experience, and experience comes from bad judgment."

Printed By: Quality Printing Graphic Copy & Printing (845)352-8533	DON'T Miss The Point! -In Shuls... ... Build THAT Connection W/HIM Through MATCHING Actions! 104,074 already signed Sign Test!	מוקדש לעילוי נשמת ר' דוד בן ר' יהודה הכהן הי"ד ו"ל יארצייט י"א אב וזאת נשמת צדורה בצרור החיים
	855.400.5164 / Text 800.917.8309 / kvodshomayim.org	

לעילוי נשמת ר' אברהם יוסף שמואל אלטר בן ר' טובי ז"ל ווענו רישא רחל בת ר' אברהם שלמה ע"ה קורץ

Monsey Edition

פרק ג' דבבות

TO SUBSCRIBE AND RECEIVE THIS TORAH SHEET WEEKLY. WWW.TORAH TAVLIN.ORG OR SEND AN EMAIL TO SUBSCRIBE@TORAH TAVLIN.ORG

Torah Tavlin Publications 34 Mariner Way, Monsey, NY 10952 © All Rights Reserved

שבת חזון - פרשת דברים - ו' מנחם אב תשפ"ד Shabbos Parshas Devarim - August 10, 2024

פלא המנחה עש"ק - 6:35 | הדלקת נרות שבת - 7:44 | זמן קריאת שמע / מ"א - 8:55 | זמן קריאת שמע / הגר"א - 9:31
סוף זמן תפילה/הגר"א - 10:41 | שקיעת החמה שבת קודש - 8:01 | מוצש"ק צאת הכוכבים - 8:51 | צאת"כ / לרבינו תם - 9:13

courtesy of myzmannim.com

ביותר! וגם שבועה שנשבע הקב"ה מתבטלת בכח התשובה כנוכח. וידעתי גם ידעתי שעדיין אינך רואה בדברי שום תשובה לתמיהתך, שכן לא גיליתי לך כי אם שוויה המציאות, ומצייאות זו נקדאת 'תשובה', ועדיין תמיה למה באמת יזעיל תשובה? אמנם תמיהה זו אינה כל כך בתוקפה אחר שתבין גם הכלל השני הנוכח, שאותה אמירה 'חטאת' המועלת לשנות את מהותו של האדם צריכה להיות מעומק הלב, וכשהאדם זוכה לכך, נעשה אכן בריה חדשה, כי עיקר האדם הוא ה'דעות' וכשהדעת משתנה משתנה עיקרו של האדם. כעת גם תבין שבדרך כלל אין האדם זוכה במהרה לשנות דעתו עד שיבוא לידי תשובה מעומק הלב, ובעיקר בחטאים הנעשים בודון ר"ל, שכן אם ביום האתמו לא בהל האדם בחטא, חזקה שלא ישנה היום את דעתו מן הקצה אל הקצה, ועל פי הרוב צריכים בחזק גדול עד שיהדע משתנה לטובה, ואז אין הודיו תלוי באמירה ח"ו משפה ולחוץ, ולכן עשה אמירתו רשום, וזו הסיבה שבפועל לא נתקבלה תשובתך של ישראל, כי על אף שעשו תשובה והתחרטו על העבר, עדיין לא זכו לבוא לידי החלטה גמורה שאכן לא נהגו כשורה, ולא שלא היתה חלילה תשובתם מעומק הלב, כי אילו היה כן היו דאים לנפשם, ולא היו מעזיזים לצאת למלחמה. אמנם לפי דרגתם ולפי גדול החטא, היו וקוקים לחרטה עמוקה ביותר, ולבחינה הנדרשת עדיין לא הגיעו. זהו שרמו משה בדבריו באמר: 'זתענו ותאמרו אלי חטאנו לה'ו"ה, זתענו ותתוודו לי נאמר, כי אם זתענו ותאמרו, כי יהודי עדיין היה רק בגדר 'אמירה' כי לא היה עדיין מעומק הלב כדבעינו, ועדיין לא היו יכולים להגיד אותה כ'ודיו', ולכן לא נתקבלה התשובה ולא עלתה להם פיה כשעלו להלחם עם הכנעניים, וא"כ בודאי שמוטל על האדם לבקש רחמים שלא יחטא, ואחד שכבר חטא יבקש רחמים שיזכה לתשובה אמתית המתקבלת לצדו לפני אדון כל.

וכתב **החיד"א** (דברים אהדים הדוש ו') דברים נוראים בענין זה וז"ל: אנן מה נענה, כי כל היום אנו מצטערים על חרבן הבית ועל הטאולה, ולא דעת ולא תבונה בנו לומר, הלא ברובן בית שני היו התנאים, רבים בתורה ובמעשים טובים, ועכ"ז חרב בעון שנאת חנם, ואם עתה אין אנו באחדות, ויש שנאת חנם, איך יתכן שיבנה ב"ה, כיון שסיבת חרבנו לא פסקה ממנו. וכן אנו אומרים 'כי לישועתך קיונו כל היום', וצפה לישועה, ושנאת חנם עדיין בין, איך אוביו, כי זה הומה לשלש ולבדו השנית ברול לחותכו ולחשוו, וכה מעשהו יום יום, היש טשות גדול מזה, ומה יצדק אנש במעשים טובים כל עוד טומאתו בו, שנאת חנם, ואיך לא נחוש על עון חילול שמו הגדול זה כמה מאות שנה, בעונותנו, ואפשר, כי זהו טעם שצריך לצפות לישועה, כלומר, להתעורר לסלק שנאת חנם, דלא אפשר שיבנה עד שיתקן סיבת חרבנו, וכיון שהוא מצפה לישועה מוכרח לסלק שנאת חנם, שאם לא, אך יצפה והוא הגורם להחזיק בחרבנו, וזה שאמר, 'כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו כאלו נחרב בימיו', דכיון דלא נבנה מסיבת שנאת חנם, והוי כאלו נחרב, דוה היה סיבת חרבנו. נמצא כי עיקר גדול לשב, שיסכים לבבו לאוביו את כל ישראל, והוי לאחדים בקשר אמין. וזהו שבח ישראל, כממו שכתוב: ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ, עכ"ל, הרי, מי שיש בידו חטא זה של "שנאת חנם", נחשב כאילו הוא מחייב הבית המקדש!

טוב התבלין

מאת הגח"צ רבי גמליאל הכהן רביעובין שליט"א, ר"י שער השמים ירושלים עיר חלק

זתענו ותאמרו אלי חטאנו לה' אנחנו נעלה ונלחמנו ככל אשר צונו ה' אלקינו ... (א-מא) - דרך התשובה הראויה
ד"ר להבין את המוסר הטמון במקראות אלו צריכים לדעת ב' כללים בענין התשובה א. שגם אוד שבנשלים בחטא חמור יכולים תיכף ומיד לתקנו בתשובה. וכן התשובה חזקה היא כ"כ שמועלת אפילו לבטל שבועתו של הקב"ה, כי באמצעות התשובה משתנה מהותו של האדם ונעשה כאדם אחר, ועל אדם כעין זה לא נגזרה הגזירה. ב. מאידך, שלא בנקל יכולים לזכות לתשובה, כי אין התשובה מועלת אלא אם כן היא מעומק הלב, וא"א בל לבוא לידי חרטה עמוקה כל כך. ולכן מלכתחילה יהיה האדם חריד מאד מן החטא, שגם לא יזכה חלילה לבוא לידי תשובה אמתית. שתי נקודות אלו שופכים אור על הבנת הדברים, והנה כלל ישראל נכשלו באותה שעה בעיון חמור ביותר, עד כדי שהתרעמו על ה' והטילו בו דופי בארמם 'בשנאת ה' אותנו' ר"ל. גם העונש הכבד שהוטל עליהם מוכיח עד כמה גדלה חטאתם, ובכל זאת כשהשכימו ושמעו מה גור עליהם בוראם בשבועה, בקשו למחוק את חטאתם ואת הגזירה שבאה בעקבותיה בשתי תיבות: 'חטאנו לה'!' אחד שאמרו שני תיבות אלו הבינו שכבר חזר המצב לקדמותו, ומעתה יכולים הם להתכונן למלחמה ולנצח ולהיכנס לארץ. וגזירת ה' לא פלגו פגריכם' איננה עוד, דבר זה אין הדעת סובלתו, להעמיד כל כך בחטא, ובאמירה קלה נהפכים שוב לצדיקים! התשובה לכך היא: כן! יש מציאות כזו שכשאומרים 'חטאת' נמתק הכל! והיא כשתבינה זו יוצאת מפי גרונו של אדם כתוצאה מחרטה על העבר. כי אז מתפרשת תיבה זו למצות התשובה, ובכח התשובה נהפך האדם לאיש אחר וביכולתו להתמיק אפילו הדינים הקשים

עדותיך אתבונן

לפידוש מאת הרב אברהם הנשאבשטין שליט"א, בעש"ס שהיה אברהם

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף ... (א-מא) - בענין שבת חזון
פ"ש"ו: 'לפי שהן דברי תוכחות ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהן, לפיכך נתנם את הדברים והזכירים ברמז מפני כבודן של ישראל', עכ"ל. הרי משה רבינו הוכיח כללי ישראל, באופן רמו שלא לפגום כבודם. וזהו הקשר בין פרשת דברים להפטרת 'חזון ישעיהו'. והנה פסק המחבר שזקוק פרשת דברים קודם תשעה באב וכתב **הלבוש** לבאר דבריו (סי' תכ"ח, ד') וז"ל: 'זה הטעם הוא כדי שיקראו פרשת דברים שמתהדלת בתוכחותיו של משה קודם ט' באב, כדי להפטר בה בחזון שהוא תוכחות ישעיהו על חורבן', עכ"ל. הקשר בין הפרשה והפסוקה הוא הדברים ענין א' של תוכחה, ויש להוסיף, שהרי ידוע שאמר חז"ל (ירושלמי יומא): 'כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו כאלו נחרב בימיו', ע"כ. הרי החובה מוטלת עלינו לבנות את הבית המקדש, והאופן לבנותה הוא ע"י תיקון העבדות שגרם לחורבן הבית, וכמו שאמר חז"ל (יומא טז) שבת המקדש נחרב משום שעברו על הג' עבדות החמורות, עברה זה, גילו עריות, ושפיכות דמים ומקדש שני נחרב משום שהיה בהם 'שנאת חנם', וע"כ העבודה מוטלת עלינו לתקן הני עבדות.

On behalf of thousands of Shomer Shabbos Jews • www.clicktensforshabbos.com • The charity that simply helps families of Melamdim, Agunos and Crushos in Eretz Yisroel at ZTCO expense

מעשה אבות ... סימן לבנים

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בן פארו וכן תפל ולבן והצרת ודי והב ... (א-א)
A penniless *chasid* once made the arduous journey to visit his *rebbe*, **R' Shlomo Hakohen Rabinowitz z"l**, of Radomsk. He was distraught. His daughter was of marriageable age, and he did not know where to begin to find the money needed for a dowry and a wedding. All of this was written out in the *kvitl* which he handed to the *rebbe*.

R' Shlomo was in a jovial mood - as was his natural state - and as he read through the *kvitl*, he suddenly exclaimed, "What is this I read here about you being 'a poor man'? You had better leave my house at once, for our Sages teach us that 'עני חשוב כמת' - 'a pauper is considered as if dead.' As you probably know, I am a *kohen*, who may not be defiled by such contact!"

The poor man turned beet red and jumped up from his seat in sheer fright. He was about to run out of the house but the *tzaddik* motioned to him. "Come now, come now! This must surely be a case of *mes mitzvah*, a dead body which can be attended to by no one else, in which case a *kohen* is allowed to defile himself."

Those present laughed at the seeming jest, a tactic the *Rebbe* would employ to try to make his visitors relax and remain at ease. Now, the *tzaddik* turned serious and addressed himself once more to the poor fellow. "You are worried about marrying off your daughter, is that right? I can see that here. But before that, tell me, do you have bread to eat?"

The man fidgeted nervously. "To tell the truth," he stammered, "I haven't any bread to eat."
"So you don't eat at all?" asked the *Rebbe*. "How do you survive?"

"I do eat and I even make a *beracha Hamotzi* every day," claimed the pauper.
"Please explain," asked the *Rebbe*. "If you make a *Hamotzi* every day, where do you get the bread for that?"

"Most of it comes from my wife. She works, and earns a little money, so we have what to eat."
"What a fine business!" cried the *rebbe*. "His wife supports him! Shouldn't we be warned by the example of *Adam Harishon*, whose wife gave him something to eat? Tell me, what does your wife do to earn her income?"

"Well, she goes to all the courtyards of the squires in the area, sells fruits, vegetables and whatever else she can muster, and earns a little from that," the pauper replied. The *Rebbe* listened pensively as the man spoke.

"If so," said the *tzaddik* smiling now, "it seems that your problem is solved. The *posuk* in *Parshas Devarim* lists a number of places where the Jewish people encamped, and there it states: 'וצפירות ודי-זהב'. My advice to you is to follow the lead of our ancestors. Tell your wife that if she goes to 'וצפירות' - the courtyards of the noblemen, then she will no doubt merit to encounter 'די-זהב' - an ample amount of gold, to support your family and produce a dowry for your daughter in her upcoming nuptials. *Reb Yid*, go home in peace and the Almighty will help you, and your wife will prosper with 'די-זהב'."

The poor man was unlearned and did not fully grasp the *Rebbe's* play on words of the *posuk*, but it was clear to him that he had received a blessing and that was good enough for him. When he came home and his wife asked him what he had brought back from the *rebbe*, he tried to explain it to her but found it really was quite difficult.

His wife was not satisfied with her husband's effort. Until one day, when she breathlessly ran home carrying a package and exclaimed, "Look here. Today I found this lying about in the mud. Before anyone could see, I grabbed it and brought it home."

They opened it together, and found a sum of three hundred rubles - quite an exorbitant amount in those days. The man realized that this bounty came from the *Rebbe's* blessing. Part of it they set aside for their daughter's dowry and the wedding expenses, and with the rest the happy man set up a little business in which he prospered for the rest of his life.

After the passing of the *Radomsker*, this *chasid* came to visit his son and successor, **R' Avraham Yissachar Rabinowitz z"l**, and told him the above episode. "My father," said the *tzaddik*, "was a remarkable man. Every expression of his *ruach hakodesh* he managed to clothe in jest and witticisms, so that no one should detect there was anything extraordinary afoot."

שמועץ שמים ... כי ה' דבר בנים גדלתי ורוממתי והם פשעו בי ... (ישעי' א-ב)

Yeshaya HaNavi's prophecy, while it was uttered concerning *Malchus Yehuda* and the holy city of *Yerushalayim*, was by extension about all of *Klal Yisroel*. In it he exclaimed: "For Hashem has spoken, I reared children and brought them up, and they have rebelled against Me!" What indeed does the *Navi* mean by exclaiming that "Hashem has reared and brought up" *Klal Yisroel*?

R' Leib Chasman z"l (Ohr Yahel) remarks that *Yeshaya HaNavi* spoke of *Hashem's* enduring love for his children and how despite *Klal Yisroel's* tendency to falter now and then in their steadfastness to the Almighty, *Hashem* always cherishes us as His children. It is this notion, and these very words of *Yeshaya HaNavi*, of "בנים גדלתי ורוממתי" which

reveals how incredibly deep *Hashem's* affection for us runs. Amazingly, until this statement was uttered, it was impossible for anyone to understand the relationship between *Hashem* and the Jewish people, and in fact, even prior to *Klal Yisroel's* existence as a nation, the ministering angels wondered where *Hashem* would channel His Fatherly affection. They hoped that *Hashem* would treat them as His children and for a while it did indeed seem to be the case. However, once *Yeshaya HaNavi* exclaimed that *Hashem* regarded us as His children, it became quite clear that only *Klal Yisroel* enjoyed such a close bond with the Almighty.

May we merit to feel *Hashem's* love once again with the coming of *Moshiach* speedily and in our days.

תורת הצבי על הפטרות

A PENETRATING ANALYSIS OF THE WEEKLY HAPTORAH BY AN UNEQUALLED HISTORIAN

שמע בין אדוכים ושפמתם צדק בין איש ובין אחיו ובין גרו (יב-א)

CONCEPTS IN AVODAS HALEV FROM THE FAMILY OF R' CHAIM YOSEF KOPFMAN ZT"l

מחשבת הלב

At a first glance, the word שמע would seem superfluous. Obviously, in order to pronounce a verdict the judge must hear the litigants' arguments. What is the *chiddush* of the word שמע? The *mechaber* of *sefer Afikei Yam* writes the following explanation: *Halacha* states that a *dayan* shouldn't look at the faces of the *balei din* before him, so as not to become influenced (positively or negatively) by their affluence or social status. Thus the *posuk* says שמע, hear their respective sides, but do not look at them. (He adds, *Chazal* in *Sota 47b* teach us that בטל לא תגורו בדין, משרבו רואי פנים בדין, He explains this to mean when the judges began to consistently look at the parties involved, they became lax in the אזרה of אזהרה. Do not fear the people.)

It is possible to suggest another *pshat* on the extra word שמע. When two sides come to the *dayan*, it's not sufficient for the *Rov* to simply hear the words they are verbalizing. One must also "hear" their feelings; delve into what's really going on and what's driving this conflict. Hear the אדוכים בין, the between the lines. When a *dayan* does that, it'll be easier for him to placate them, negotiate an acceptable *pshara*, and reach a just verdict of ופסתם צדק - a more meritorious *psak*. **R' Yisroel Salanter z"l** teaches that each of us is a *dayan* - judging and *paskening* for ourselves and our families. According to the above, we must bear in mind that *machshava*. When those inevitable moments of domestic conflict arise, "hear" - listen to what's really troubling them. With that realization it will be much easier to resolve the matter as you'll be getting to the root cause of the issue.

Chazal in *Bava Metzia* teach us that *Yerushalayim* was destroyed על שהעמידו על הדין ופנתו מן העיר. People interacted with each other very superficially. Had they searched a bit deeper, they'd have understood the other person's feelings, validated them and reached an agreement - לפנים משורת הדין. Let us all try to improve our relationships by promoting *achdus*, which will no doubt help serve as a catalyst, this שבת חזון, for an end to this long *golus*. ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה.

constitutes theft, and it doesn't make a difference whether a person meant to do it or even knew about it. The sin of stealing is on his conscious.

This is such a widespread and serious issue, that when in doubt, we can assume this is the cause of our difficult times! **נמשל**: *Moshe Rabbeinu* said, "איכה אשא לבדי" - "How can I carry alone your burden..." **Rashi** explains that when people saw they were losing a court case in front of *Moshe*, they would burden him by bringing new proofs and witnesses that they had just "recently" discovered. This, they hoped, would drag the case on, and somehow turn the case in their favor. This is an example of dishonesty and ultimately theft.

Chazal say it was this same "איכה" that ultimately brought about the destruction of the *Bais HaMikdash*, as we read on *Tisha B'av* "איכה ישבה בדד". If we can rectify this sin, the ultimate redemption will be very soon forthcoming!

דרגה יתירה

EDITORIAL AND INSIGHTS ON MIDDOS TOVOS FROM THE WELLSPRINGS OF R' GUTTMAN - RAMAT SHLOMO
כל רדפיה השיגוה בין המצרים ... (איכה א-ג)
Our period of national mourning begins on *Shiva Asar B'Tammuz* gradually, with no music, no haircuts - and then it intensifies to no swimming and no showers. On *Tisha B'av* we don't eat or drink and our mourning gets even stronger as we sit on the floor and cry! But then, at *Chatzos*, when the *Bais HaMikdash* was set on fire, we do something strange. We get up off the floor and prepare for *Mashiach* to arrive! At the time of our deepest pain, we actually express the opposite reaction! Why? Because in life, pain is the beginning of joy. When it can't get any worse, it has to get better. The darkest moment is the one right before dawn. Sometimes one has to be put in a deep, dark, or difficult situation to realize how blessed he really is!

Sometimes a person feels like he is in the dumps! He feels low and sad. But didn't *Dovid HaMelech* tell us, מוקימי מעפר דל, "מקימי ירים אביון" *Hashem*, you lifted me up from the dumps, from the garbage. You raised up a poor person." Had *Dovid* not been in his most horrible and lowly place, he would have never been raised up to become *Dovid HaMelech*! It is the dump and the garbage itself that a person must go through in order to give him the strength and ability to become great!

Tisha B'av is the day of immense tragedy for the Jewish people, but it is also the day of hope and belief that the *Geula* will come. The *gematria* of מפתח which means KEY is 528. There are 528 hours in the 3 weeks of *Bein HaMetzarim*. *Chazal* teach us that these special hours are actually the KEY to a real relationship with *Hashem*. It is by going through the pain and hardship together with our Beloved Father, that we become especially close. So, the next time you feel low, you feel down in the dumps, know that it is the beginning of something wonderful. May we all be *zoche* to see the end of the pain, the end of the darkness and enjoy the great light of *Mashiach Tzidkeinu*, *Bimheira Biyameinu*. And remember, hold on tight to your KEY, to the *Maftach* that unlocks all the blessings in your life, but put it down for a moment whenever you get rid of the garbage.